

34.5 Η Στερεά Ελλάδα

Πού βρίσκεται ;

Το γεωγραφικό διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται στο κέντρο περίπου της Ελλάδας.

Ποια είναι τα όρια της Στερεάς Ελλάδας ;

Συνορεύει :

Βόρεια : Με τη Θεσσαλία και την Ήπειρο.

Ανατολικά : Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Νότια : Βρέχεται από τη θάλασσα του Σαρωνικού, του Κορινθιακού και του Πατραϊκού κόλπου.

Δυτικά : Βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Κατακόρυφος Διαμελισμός

Η οροσειρά της Πίνδου χωρίζει τη Στερεά Ελλάδα σε Δυτική και Ανατολική. Στη δυτική ανήκει μόνο ένας νομός (ο νομός Αιτωλοακαρνανίας), ενώ στην ανατολική ανήκουν όλοι οι υπόλοιποι (Ευρυτανίας, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Εύβοιας και Αττικής).

Η Στερεά είναι μια από τις πιο ορεινές περιοχές της Ελλάδας. Συγκεκριμένα το έδαφός της είναι 22% πεδινό, 19% ημιορεινό και 59% ορεινό.

Υπάρχουν δυο μεγάλα ορεινά συγκροτήματα στη Στερεά Ελλάδα.

Δυτικά είναι τα **Ακαρνανικά όρη**, τα **όρη του Βάλτου** και κυρίως τα βουνά που ανήκουν στη **Νότια Πίνδο**, όπως τα **Αθαμανικά όρη**, τα **όρη Άγραφα**, ο **Τυμφρηστός** (Βελούχι), το **Παναιτωλικό όρος**, τα **Βαρδούσια όρη** και η **Γκιώνα**.

Ανατολικά είναι το **όρος Όθρυς**, το **Καλλίδρομο όρος**, η **Οίτη**, ο **Παρνασσός**, ο **Ελικώνας**, ο **Κιθαιρώνας**, η **Πάρνηθα**, η **Πεντέλη** και ο **Υμηττός**.

Ψηλότερα απ' όλα αυτά είναι η **Γκιώνα (2.510 μ.)**, τα **Βαρδούσια όρη (2.495 μ.)**, ο **Παρνασσός (2.457 μ.)**, ο **Τυμφρηστός (2.315 μ.)** και τα **Άγραφα όρη (2.163 μ.)**.

Ποτάμια : Μεγαλύτερο ποτάμι της Στερεάς Ελλάδας είναι ο **Αχελώος**, ο οποίος πηγάζει από το όρος Λάκμος στην Ήπειρο, περνάει από τον νομό Τρικάλων από τα όρια των νομών Καρδίτσας και Άρτας, χωρίζει τους νομούς Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας, διαρρέει τον νομό Αιτωλοακαρνανίας και χύνεται στο Ιόνιο Πέλαγος (απέναντι από την Ιθάκη). Τα άλλα ποτάμια της Στερεάς είναι μικρότερα :

Σπερχείος, Εύηνος, Μόρνος και **Βοιωτικός Κηφισός**.

Λίμνες : Οι περισσότερες λίμνες της Στερεάς βρίσκονται στον νομό Αιτωλοακαρνανίας : **Τριχωνίδα, Λυσιμαχία, Οζερός** και **Αμβρακία**. Στη Βοιωτία βρίσκεται η **λίμνη Υλίκη**, ενώ στην Αττική η **λίμνη του Μαραθώνα**. Ο Αχελώος σχηματίζει δυο **τεχνητές λίμνες**, τη **λίμνη Καστρακίου** και τη λίμνη **Κρεμαστών**, στον νομό Αιτωλοακαρνανίας. **Τεχνητή λίμνη** σχηματίζεται κι από τα νερά του ποταμού **Μόρνου** στον νομό Φωκίδας (τεχνητή λίμνη του Μόρνου).

Οριζόντιος διαμελισμός

Στη Στερεά Ελλάδα σχηματίζεται ο Σαρωνικός κόλπος στην Αττική και ο Ευβοϊκός στο σημείο που το νησί της Εύβοιας πλησιάζει την υπόλοιπη Στερεά και συνδέεται μαζί της με τη γέφυρα του Ευρίπου.

Εκτός από την **Εύβοια** άλλα νησιά που ανήκουν στο διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας είναι η **Αίγινα** και η **Σαλαμίνα**.

Ανατολικά της Αττικής υπήρχε ο **Ισθμός της Κορίνθου** μια στενή λωρίδα στεριάς που ένωνε τη Στερεά Ελλάδα με την Πελοπόννησο. Από το 1893 στη θέση του Ισθμού υπάρχει η **Διώρυγα της Κορίνθου**.

Νότια της Αττικής υπάρχει το **Σούνιο** (Κάβο Κολόνες), όπου βρίσκονται τα ερείπια του ναού του Ποσειδώνα, στην Αιτωλοακαρνανία το **Άκτιο** και το **Αντίρριο** και στην Εύβοια ο **Καφηρέας**, το **Αρτεμίσιο** και το ακρωτήριο της **Κύμης**.

Κλίμα

Το κλίμα της Στερεάς Ελλάδας είναι **μεσογειακό**, (ζεστά καλοκαίρια και ήπιοι χειμώνες). Στο εσωτερικό οι χειμώνες γίνονται ψυχρότεροι με πολλά χιόνια. Στα δυτικά οι χειμώνες είναι ηπιότεροι με πολλές βροχές.

Οι νομοί της Στερεάς Ελλάδας

Η Στερεά Ελλάδα αποτελείται από τους παρακάτω νομούς :

Νομός Αιτωλοακαρνανίας (ανήκει στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας) με πρωτεύουσα τη **Μεσολόγγι**.

Νομός Ευρυτανίας με πρωτεύουσα το **Καρπενήσι**.

Νομός Φθιώτιδας με πρωτεύουσα τη **Λαμία**.

Νομός Φωκίδας με πρωτεύουσα την **Άμφισσα**.

Νομός Βοιωτίας με πρωτεύουσα τη **Λιβαδειά**.

Νομός Εύβοιας με πρωτεύουσα τη **Χαλκίδα**.

Νομός Αττικής με πρωτεύουσα την **Αθήνα**. Η Αττική αποτελεί ξεχωριστή διοικητική περιφέρεια.

Γνωστές πόλεις και κωμοπόλεις είναι :

Στον νομό Αιτωλοακαρνανίας : **Αγρίνιο, Ναύπακτος, Βόνιτσα, Αμφιλοχία**.

Στον νομό Φωκίδας : **Ιτέα, Γαλαξίδι**.

Στον νομό Φθιώτιδας : **Στυλίδα, Καμμένα Βούρλα, Μακρακώμη, Αταλάντη, Σπερχειάδα, Δομοκός**

Στον νομό Βοιωτίας : **Θήβα, Ορχομενός**.

Στον νομό Ευβοίας : **Κύμη, Ιστιαία, Κάρυστος**.

Ασχολίες των κατοίκων

Στα παράλια, όπου το κλίμα είναι ήπιο, καλλιεργούνται **ελιές, αμπέλια, καπνά** και **οπωροφόρα δέντρα**. Στην κοιλάδα του Σπερχειού και τη βοιωτική πεδιάδα καλλιεργούνται **σιτηρά, ρύζι, βαμβάκι, καπνός, κηπευτικά**.

Στα παράλια του Μαλιακού ευδοκιμούν τα **εσπεριδοειδή**. Αξιόλογα είναι τα **κτηνοτροφικά προϊόντα** της Στερεάς. Στα λιβάδια των βουνών εκτρέφονται πολλά **αιγοπρόβατα**. Ονομαστά είναι τα **αρνιά** της **Καρύστου** και το **τυρί του Παρνασσού**.

Άφθονη είναι η **ξυλεία**. Σημαντικές ποσότητες **αλατιού** δίνουν οι αλυκές Μεσολογγίου.

Το υπέδαφος έχει αξιόλογα ορυκτά, όπως **μόλυβδος, σίδηρος, βωξίτης, χαλκός, σίδηρος, λιγνίτης** και **μάρμαρο**.

